

Biskop Tor Singsaas, preken 1. påskedag (24. mars) 2011 i Nidaros domkirke:

Oppstandelse og forsoning

Kristus er oppstanden.
Ja, han er sannelig oppstanden.

Livet har altså vunnet, likevel.

Tror vi, håper vi. Lever vi som om. For vi går ikke og tenker på at døden henger over hodet på oss som mulighet, stadig vekk. Det vil vi dø av. Vi vet det er slik. Og vi forsøker så godt vi kan å holde døden på avstand. "Dødsfordriv" kalte maleren Håkon Bleken en av sine utstillinger i Kunstforeningen i fjor. Den hadde som tema; hvordan holde døden unna slik at livet slapp til for et øyeblikk. Begrepet "**dødsfordriv**". Et begrep Bleken har hentet fra forfatteren Frans Werfel. En konstruksjon av et ord. Men talende. Det er en beskrivelse av hvordan kunsten gjennom et øyeblikks opplevelse kan stanse tiden, holde livet fast som nærværende, og døden på avstand. "**Dødsfordriv**" er jo all kunst og vitenskaps dypeste hensikt, sier Håkon Bleken.. Å gi rom for liv og skaperkraft for menneske og all skapningen. "**Dødsfordriv**" kan og gjøres til et teologisk begrep. Og jeg tar meg den frihet nå. I dette øyeblikk! **Kristi inntreden i verden er "dødsfordriv"**. En mester i å leve i øyeblikket, å holde livet intenst tilstede i møtet med sitt medmenneske, og dermed døden på avstand. Det er det som skjer i det ekte medmenneskelige møte. Du holder fast i livet. Du gir ditt medmenneske liv og verdighet når du stopper opp hos det og blir hos det. En gir hverandre liv, livsmot, skaperevnen forløses.

Det er slik vi lever, mange av oss. Rydde plass for livet et øyeblikk. Mange øyeblikk.

Holde dødskreftene, langfredagsopplevelsene unna oss selv og de vi lever sammen med.

Hvordan klarer vi det? Ved å sørge for at kanalene for livstrømmene er åpne mellom oss.

Å leve forsonet med sitt eget liv, med sitt medmenneske, og med Gud.

Forsoning åpner opp for livet. Å leve uforsonet, stenger for livet.

Forsoning er å jage døden og dødskreftene på dør.

Derfor handler Langfredag om forsoning. Gud forsoner seg med hele skapningen som sukker under vår uforsonlighet som Paulus uttrykker det i Romerbrevet..

Den tomme grav er "dødsfordriv" for alltid. Vi liker å høre fortellingene om Maria Magdalena som møtte ham levende og glad i hagen. Hun som var livende redd for at nå flyttet alle de vonde åndene inn i livet hennes igjen. Hun som var et jaget menneske inntil hun møtte Jesus. Ikke et eneste sted i livet fant hun hvile. Hun hadde krøpet inn i sitt liv

og gjort det så lite som mulig. Inntil hun møtte Jesus. Fra da foldet hun seg ut, vakker og levende.

Men nå, etter den grusomme langfredagen da Jesus ble korsfestet, - igjen i dyp angst.

Så møtte hun ham igjen. Levende. Steget ut av graven.

Men uten Langfredag er det ingen glad Påskedag. Good Friday heter dagen hos våre engelske trossøsken. Et tegn på at det som skjedde førte til noe godt.

Vår kirkelige tradisjons tilnærming er den lange dagen; blodig, skrekkelig, lidelsesfull dramatisk. Gud har oppgjør med døden. Det gir håp. Uten en Gud, er det ikke mulig å strekke seg forbi døden for å beholde livet.

For livet har stoppet opp for oss. For en dyp sannhet ligger gjemt et sted om livet. Det blir gitt deg av en Annen. Det strømmer mot deg ustanselig. En nådens pust. Den hellige Ånd, som holder på med "dødsfordriv" hele tiden, fordi Den helige Ånd minner oss ustanselig på Jesus Kristus. Han visker inn i våre liv, inn i vår tilværelse: - ikke glem, Kristus, - ikke glem Kristus, - ikke glem Kristus, - den oppstandne fra de døde. Ingenting kan skille oss fra Guds kjærlighet i Kristus Jesus. Guds pust hviler over alt det skapte og strømmer inn mellom oss. Gud holder oss i live ved at det fortsatt er pust i oss. Vi lever mellom Guds utpust og innpust. Vi blir gitt livet.

Å ha bevissthet om å være skapt, er grunnleggende for hvordan vi ser på oss selv som menneske og medmenneske. Vi er ikke blitt til ved en tilfeldighet. En Skaper har formet oss, - en for en. Alle er vi ønsket inn på jorden. Alle er vi ved skapelsen skjenket en "hellighet" som vi alltid bærer med oss. Vi er skapt i Guds bilde. Vi er av Gud. Vi utfordres til å forholde oss til hverandre og alt det skapte med varsomhet og respekt. Vi er gitt til hverandre.

Vi lever i relasjon til hverandre og til hele skapningen. Vi må leve i forsoning. Hva er forsoning? - Å stoppe opp i livet. - Å gjøre opp for urett, - krenkelse, - at jeg har gjort mitt medmenneske lite, - tatt fra en annen livsmot og livsglede. Gjort livet trangt for den andre som er gitt meg i livet.

Forsoning i eget liv? Å ikke godta egne begrensninger, - at livet ble som det ble for meg? - Gjøre meg selv liten. Jeg er min egen verste dommer.

Hva er forsoning i forhold til Gud? Han er min nestes forsvarer.

Og min forsvarer, - mot meg selv. Gud er din forsvarer mot deg selv. Han vet bedre enn deg hva ditt liv trenger til av nåde og barmhjertighet. Derfor er det slik at budskapet om at Gud skal dømme et evangelium for alle oss som dømmer oss selv nord og ned i livet. For Gud har forsonet alt liv med seg selv. Gud går selv inn med sitt liv og sprenger døden som er tegnet på uforsonlighet.

Gud er den som på vegne av oss alle selv går inn og forsoner livet, gjør opp for og lar den krenkede få sin verdighet tilbake.

Å ha bevissthet om at Han som har skapt oss står bak hver enkelt av oss og utfordrer oss til å være medmennesker som «driver døden vekk» for hverandre. Driver vekk Langfredagsopplevelsene og løfter inn oppstandelsesdagsopplevelser for hverandre.

Holder livet fast øyeblikk, - for øyeblikk,- for øyeblikk.

Når så skjer i hverdagen. Da vil du få oppleve et glimt av oppstandelsens krefter som åpner opp for det nye livet for oss. For vi har da opplevd at når vi har gjort opp med et medmenneske, eller selv har kjempet oss gjennom en livskrise hvor vi lenge har hamret på oss selv, så er det som å kunne ut i dagen med et nytt liv.

Lev som et forsonet menneske i forhold til deg selv, ditt medmenneske, til alt det skapte. Og til Gud. Han som står bak oss alle.

Kristus er oppstanden.
Ja, han er sannelig oppstanden.